

هست ها و نیست های
حق ملت به آزادی رسانه

کامبیز نوروزی

حقوق دان

مقدمه ۱. در پی فراخوان آقای محسنی اژه‌ای برای نظرخواهی درباره قانون مطبوعات تکاپویی در جامعه روزنامه‌نگاری کشور شکل گرفته است و واکنش‌های متعدد و متفاوتی دیده می‌شود. در این یادداشت، که به ضرورت امر طولانی‌تر از یادداشت‌های همیشگی من در این ستون است، بحث‌های متعددی از قانون مطبوعات و حقوق رسانه فهرست‌وار عرضه می‌شوند. در اینجا به اتکای بیش از ۳۰ سال تجربه علمی و عملی در حقوق رسانه و سال‌های طولانی تدریس حقوق و اخلاق حرفه روزنامه‌نگاری و تجربه یک دوره عضویت در هیئت منصفه (۱۳۷۷)، آنچه را که آموخته‌ام، به محک نقد و نظر می‌سپارم. واکنش جامعه روزنامه‌نگاری به فراخوان محسنی اژه‌ای را می‌توان ناشی از حس احترام و اعتمادی دانست که ایشان در طول دوره ریاست بر قوه قضا برای خود فراهم آورده است. در این صورت می‌توان امید داشت که ایشان به این مقاله، که نگاهی مخالف با تغییر قانون مطبوعات در شرایط کنونی کشور دارد، و البته دیگر دیدگاه‌های انتقادی، به دیده‌ای نگاه کند که بر این اعتماد و احترام بیفزاید.

مقدمه ۲. این مقاله در ابتدا به توصیف قسمتی از وضع کنونی رسانه‌های کشور می‌پردازد که در آن نگاه غالب در نظام سیاسی چندان موافق حقوق و آزادی‌های رسانه نیست. سپس فهرست کوتاه و فشرده‌ای ارائه می‌شود، از حق‌هایی که رسانه باید داشته باشد. می‌شد این مقاله در قالب چهار یا پنج یادداشت جداگانه تنظیم شود. از لحاظ اصول سرمقاله‌نویسی هم همین درست‌تر بود. ولی به دلیل اهمیت فراوان موضوع ترجیح داده شد که همه مطلب، که بخش‌های آن به هم مرتبط‌اند، یک‌جا آورده شود. برای راحت‌تر شدن خوانش این مقاله عنوان‌های فرعی آن به این قرار است:

- ۱- **پیش درآمد**
۱- اصلاح یا تغییر قانون مطبوعات! چرا الان؟
۲- نظام سیاسی و حقوق اساسی ملت
۳- چه کسانی کار اصلاح یا تغییر قانون مطبوعات را انجام می‌دهند؟
۴- از لایحه تا قانون
۵- قانون بد، قانون بدتر
دوم) هست و نیست حقوق رسانه و روزنامه‌نگار
۱- حق انتشار: نظام ثبتی
۲- حق استمرار انتشار: ممنوعیت کامل توقیف رسانه
۳- حق کسب خبر: آزادی کامل دسترسی روزنامه‌نگار به اطلاعات، جز اطلاعات امنیتی و نظامی و حریم خصوصی
۴- حق انتشار خبر: آزادی کامل انتشار اطلاعات و اخبار جز اطلاعات امنیتی و نظامی و حریم خصوصی و منع کامل سانسور
۵- حق امنیت شغلی: ممنوعیت تعطیلی قهری رسانه‌ها و حمایت‌های شغلی از روزنامه‌نگاران
۶- حق امنیت حرفه‌ای:
الف) تعریف جرم رسانه‌ای به‌عنوان جرم غیرعمد
ب) دادرسی عادلانه براساس اصل ۱۶۸ قانون اساسی
یکم) پیش درآمد
۱- اصلاح یا تغییر قانون مطبوعات! چرا الان؟

این بررسی است که برای پاسخ به آن باید نیت خوانی کرد، ولی ترجیح این است که از نیت‌خوانی پرهیز شود.

چهارشنبه ۵ شهریور ۱۴۰۴
۳ ربیع‌الاول ۱۴۴۷
۲۷ آگوست ۲۰۲۵
سال بیست‌ودوم
شماره ۵۱۹۰
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

بقای:

همه سناریوها را در قبال
فعال‌سازی مکانیسم ماشه
مدنظر قرار داده‌ایم

«در «شرق» امروز می‌خوانید: آخرین قمار «بایرو» • پزشک‌یان: ۴۷ سال است به‌جای حل مشکل، مدیر عوض می‌کنیم • eSIM: مردم هزینه داده‌اند و در انتظار خدمات / علیرضا دققی

«شرق» از اقدام مسکو برای توزیع پیش نویس تمدید مکانیسم ماشه میان اعضای شورای امنیت به موازات مذاکرات ژنو گزارش می‌دهد

جدال به وقت نیویورک

گزارش تئیریک را در صفحه ۲ بخوانید

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی عنوان کرد

جنگ به مشکل کاغذ دامن زد

این گزارش را در صفحه ۱۳ بخوانید. عکس: سوشل میڈیا

یادداشت

نگاهی به آینده نظام بانکداری در ایران و جهان

محمدرضا حسین زاده

مدیرعامل بانک اقتصاد نوین

دانشکده کسب‌وکار دانشگاه استنفورد، «هیون سونگ شین» مشاور اقتصادی و رئیس بخش اقتصاد و پولی در بانک تسویه‌حساب‌های بین‌المللی (BIS) و «زوریل ریتیچی» استاد اقتصاد در مدرسه کسب‌وکار استرن

دانشگاه نیویورک، تصویری از آینده بانکداری ترسیم شده است که هم فرصت‌ها و هم تهدیدهای جدی را پیش‌روی بانک‌های بزرگ جهان قرار می‌دهد.

«مک‌کنزی» در مرور سالانه بانکداری جهانی (۲۰۲۴) هشدار می‌دهد که حاشیه سود خالص بانک‌ها تا سال ۲۰۳۰ کاهش می‌یابد.

ریسک‌های سایبری، حرکت‌های ژئوپلیتیکی و گذار به سمت اقتصاد سبز، مسیر آینده بانک‌های دنیا را شکل می‌دهند. در گزارش‌های متواتر «مؤسسه مک‌کنزی» و تحلیل‌های اندیشمندانی مانند «هلن ری» استاد اقتصاد در مدرسه کسب‌وکار لندن و یکی از پژوهشگران برجسته در زمینه اقتصاد کلان بین‌المللی، «دارال دافی» استاد ممتاز مالی در

سقوط آزاد یک امپراتوری؛ از جنگ داخلی تا فروپاشی اقتصادی

محمدرضا یوسفی شیخ‌رباط

اقتصاددان و استاد دانشگاه مفید

۱۹۸ هجری قمری، امین کشته شد و مأمون که در آن زمان در مرو اقامت داشت، قدرت را به دست گرفت. جنگ‌های چهارساله، اثرات مخربی بر ثبات سیاسی و اقتصادی جامعه گذاشته بود. شورش‌های متعدد، فقر، گرانی و رکود، فشار اقتصادی شدیدی به مردم وارد

کرده بود. براساس گزارش‌های تاریخی، از یک سو جنگ موجب تخریب زمین‌های کشاورزی و اختلال در تجارت شد و از سوی دیگر، دولت با کسری بودجه عظیمی مواجه شد. برای جبران این کسری، مالیات‌های سنگینی بر کشاورزان که مهم‌ترین بخش مولد اقتصاد آن روز بودند، وضع شد.

تاریخ، چراغ راه آینده است. امیرالمؤمنین (ع) در نامه‌ای به فرزندش امام مجتبی (ع) می‌فرماید: «در احوال گذشتگان تأمل کن که کارشان از کجا شروع و به کجا ختم شد». سپس می‌افزاید: «من خود در احوال گذشتگان اندیشیدم و آن چنان بر رخدادهای‌شان مسلط شدم که

گوئی یکی از آنان بوده و از سرگذشت آنان برای امروز درس گرفتم». یکی از تجارب تاریخی تأمل‌برانگیز، تجربه حکومت مأمون عباسی است. هارون الرشید، پسرش امین را جانشین مستقیم خود و مأمون را جانشین امین قرار داد. اما امین، مأمون را از جانشینی عزل و فرزند خود را به جای او منصوب کرد. این تصمیم، موجب چهار سال جنگ داخلی میان دو برادر شد. در نهایت، در سال

برگزیده‌ها

گزارش «شرق» از چالش دانشجویان برای بازکشی انجمن‌های دانشجویی

مهر انحلال بر پرونده تشکل‌های دانشجویی

۵۵۳ مودی مالیاتی برای بهبود مصرف آب شبکه انتقال آب زنجان را نوسازی کردند

مالیات در خدمت محیط‌زیست

بررسی اظهارات اخیر محمد صدر درباره روسیه

افشاکری یا تحلیل؟

نقدی بر اظهاراتی غیر حقوقی

بیژن ذوالفقارنسب در گفت‌وگو با «شرق» مطرح کرد

رمز موفقیت پرسپولیس مدل هاشمیان

نگاه

چرا جناب فردوسی؟

یادداشتی از احمد مسجدجامعی

آخرین بیرماندگان از میان مارت

یادداشتی از احمد محیط طباطبایی

به مناسبت هفته دولت

هدیه‌ای از جنس نقد (۳)

سیدمحمدعلی ابطحی

جناب آقای عباس صالحی عزیز سلام باید از زحمات شما در دوره‌های مختلفی که وزیر ارشاد بوده‌اید، تشکر کرد. شما وزیری در تراز هستید؛ اهل فهم، متشخص، اهل مدارا و اهل تقوا. ذات و نهاد شخصیت شما فرهنگی است و در این دوره رابطه شما با دفتر و شخص رهبری آشکار شده است. اینها پشتوانه‌هایی است که باید در خدمت فرهنگ و هنر کشور باشد.

۱- بخش‌های مختلف وزارتخانه شما سالیه به انتهای موضوع شده است. خودتان می‌دانید موسیقی مجاز، فیلم مجاز و کتاب مجاز مشتری چندانی ندارد. در همه این موارد باید با بخش مدنی و نیروهای تازه‌نفس خارج از مافیای فرهنگ و هنر آشفتی و کمک کنید تا هم امکان نظارت باشد و هم وزارتخانه‌تان معنا پیدا کند.

۲- انتظار می‌رفت که با سابقه و اعتماد فرهنگی نظام در سطوح مختلف به شما، ایادی قدرت خارج از وزارتخانه در کارهای فرهنگی با نگاه غیرفرهنگی تأثیر جدی روی حوزه کاری شما نگذارند، اما چنین نیست.

دولت گن مردم

۱۳ ماه تلاش ۱۳ روز دفاع

هفته دولت گرامی باد

گوشمان به شماست تا حرف هایتان را بشنویم.

آرشیو تاریخ: ۱۳۸۵/۰۵/۰۵